

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Max. Augenthaler & Emeric Les-
 ser, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erszébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o colonă 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicări mai dese după tarifa
 și învială. — **RECLAME** pe
 pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA” este în de-care și
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr.-ul de Duminecă 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr.-ul de Duminecă 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din întru și din
 afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 205.

Brașov, Miercuri 17 (30) Septembrie.

1903.

Nicolae II la Viena.

Mâne va sosi împăratul Rusiei Nicola II în Viena, unde este așteptat ca oșpe al Majestății Sale Împăratului și Regelui Francisc Iosif I. S'au făcut pregătiri mari nu numai din partea curții împărătesci, ci și din partea populațiunii vechi reședințe habsburgice pentru o primire cât mai strălucită a Țarului. Cu toate acestea după programul stabilit conform dorinței înaltului oșpe rusesc, nu i-se va face acestuia o primire festivă la intrarea sa în Viena. Țarul vrea să încungiure ori ce sărbătoriri șgometose, de aceea nu se va opri la „Hofburg”, ci va merge de-adreptul la Schönbrunn. Nici aici nu se vor aranja serbări, și la masă nu se vor ține toaste, și în dimineața zilei următoare suveranii vor pleca la Mürzsteg, la vânătoare.

Măsurile ce au de scop evitarea mării publicității, sunt de înțeles, având în vedere mai ales, că în cazul de față se trată de o vizită a autocratului rusesc, espus mai mult ca ceilalți suverani ai Europei uneltirilor conjurațiunilor secrete. Aceste și nu alte vor fi fost considerațiunile la stabilirea amintitului program de petrecere în incinta capitalei austriace.

Despre marea importanță politică a vizitei Țarului Nicolae II nici că mai pôte fi îndoială în timpul de față, când e în fierbere aproape totă peninsula balcanică și când așa numita acțiune de reformă, întreprinsă în înțelegere reciprocă de Austro-Ungaria și Rusia la Constantinopol, cu scop de a asigura pacea în orientul european, a ajuns la un punct culminant, care va recere nouă și mai mari stăruințe din partea celor două împărății.

Turcia nu-și împlinesce promisiunile și asigurările făcute cu privire la esecutarea reformelor, ce i-se cer. De unde urmază, că Austro-Ungaria și Rusia trebuie să afe o nouă modalitate spre a constringe pe Sultan și guvernul său să introducă în adevăr reformele și să nu mai șovăiească ca până acuma. Multe și variate sunt combinațiile ce se fac relativ la această nouă tactică. S'a susținut în presă și aceea, că nu ar rămâne alta celor două puteri, decât a face sfârșit situației de față printr'o intervențiune armată.

Pentru moment se consideră ca delăturat pericolul unei eventuale încăierări între Bulgaria și Turcia. Ba se dice că guvernul bulgar a inițiat nouă negocierii cu Turcia în cestiunea macedonă și, că acesta a făcut-o după aparițiunea notelor identice ale Rusiei și Austro-Ungariei.

Ce vor mai întreprinde acum puterile și ce vor propune Turciei, care se scusă cu faptul, că este imposibilă introducerea de reforme în Macedonia, pe câtă vreme ea este sbuciumată de răscolele sângerose?

Despre toate acestea are să se decidă acum cu ocaziunea întâlnirii între Nicolae II și Francisc Iosif I, cari ambii vor fi însoțiți la escursiunea, ce-o vor face, de ministrii lor de esterne.

În timp ce Suveranii vor gusta plăcerile vinătoare, consiliarii lor: ministrul de externe rusesc conte Lamsdorff, cu contele Goluchowski vor discuta cestiunile pendente și vor pregăti materialul, care va servi ca basă consultării și deciziunii monarhilor.

E remarcabilă o enunțațiune a primului ministru engles, care susține în mod hotărât nisuițele de reforme ale Austro-Ungariei și Ru-

siei și atribuie totă vina, că nu se pôte ajunge la scop uneltirilor revoluționare bulgare. Dacă Anglia se alătură la acțiunea de reformă ruso-austriacă, atunci e mai mult ca sigur, că și celelalte puteri vor face asemenea.

Este în special pentru noi Români de interes și de însemnătate a sci, că în programul de reformă al celor două puteri este accentuat principiul ca aceste reforme să se introducă astfel în Macedonia, ca elementului bulgar să nu i-se dea nici un favor deosebit față cu populațiunea grăcă, română și sârbă de acolo. De ar învinge acest principiu drept, le-ar fi ajutat și Aromânilor mult cercați de sorte, cari au rămas în aceste vremuri critice părăsiți de totă lumea, chiar de frații lor liberi.

Visita Țarului mai are și altă latură. Ea în mijlocul cercării nouă, prin care trece monarhul nostru în urma încercăturilor interioare politice, îi va fi spre mângăiere cum scim, că i-a fost și visita Împăratului german, căci prin aceste visite împărătesci se dovedesce, că Austro-Ungaria n'a pierdut în afară nimic din veda și nimbul ei de putere mare.

Lăsa-va ore visita lui Nicolae II vr'un reflex și asupra situațiunii interioare a monarhiei noastre?

Khuen-Hedervary în Viena. Oficiosul „Bud. Tud.” de Duminecă anunță următoarele:

— Contele Khuen-Hedervary, care a plecat ați-nopte cu trenul express la Viena, a fost primit ați într'o audiență de o oră de cătră Maj. Sa. Ministrul a raportat asupra silințelor ce și-a dat pentru a constitui noul cabinet. Ministrul-președinte s'a reîntors la Budapesa. În 30 l. c. el va merge din nou la Viena din incidentul sosirii Țarului rusesc acolo. Până

acum nu s'a stabilit nimic definitiv privitor la o călătorie a Maj. Sale la Budapesta, nici nu se scie pozitiv, dacă Maj. Sa va veni ori nu.

Din comunicatul acesta reiese, că situația nu s'a limpedit încă. Totul se reduce la aceea, că Hedervary a profitat, pôte, de ocaziune pentru a schița monarhului programul guvernului viitor în ce privesce cestiunea militară.

Programul militar al guvernului. Diarul oficios „Pol. Ert.” serie:

„În cercurile bine informate se crede, că în urma conferențelor ministeriale s'a stabilit programul guvernului referitor la concesiunile naționale în armată. Conform acestui program, cestiunea **emblemelor se resolvă pe basa parității**, făcându-se emblema dublă. În privința **instrucției militare** programul contelui Khuen-Hedervary merge și mai departe, decât erau postulatele fostului partid național. Conform acestui program, instrucția militară **apropie întregă devine maghiară**. Întru cât pentru **procedura penală militară**, s'a stabilit, ca limba pertractărilor, mai ales în ce privesce apărarea, **să fie maghiară**, și de la auditorii aplicați la regimul din Ungaria, să se ceară cunoscerea limbei maghiare, așa că **auditorul investigator să pôtă conduce pertractările în limba maghiară**.”

Nu se scie, dacă informațiile diarului oficios sunt esacte, deorece din altă parte se susține, că alte concesiuni nu se vor face, afară de celea prevădute de Szell.

Elaboratul asupra autonomiei catolice a sosit zilele acestea de la Majestatea Sa și va fi supus în proximele zile discusiunii conferenței episcopilor catolici. Se afirmă, că elaboratul a fost în multe privințe excepționat.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Psyche.

— Intemplantare adevărată, de Mara Cap Marlet. —

Faptul se petrecu într'un salon din capitală.

Contele Gubernatis, spiritualul poet italian, tocmai spusese o întemplantare interesantă. El cunoscuse o prințesă italiană, de o inimă și gândire nobilă, dér de un exterior ordinar. În fața ei nu s'a arătat nobleța, decât pe patul morții, când tot ce era pământesc, dispăru de pe ea. Atunci se părea, că i-a cădută un vël, ce i octroiase o viață falsă și dreptatea măreță a morții scose la iveală realitatea.

Istorisirea contelui avu mare efect mai ales asupra unei dame frumoșe cu ochi visători.

— Scii, de ce e așa egoistă, trecătoare și rece viața noastră socială? o întrebă un domn bătrân de lângă ea, urmând fără îndoială o conversație începută.

— Fiind-că suntem omeni de o sobrietate escesivă, realiști, sceptici, cu un cuvânt monștrii, înzestrați cu instincte uci-gașe la Zola, omeni cari cetind roma-

nele de spaimă din bătrâni, suridem pe când scenelor de spaimă de pe strade le atribuim un efect teatral, — omeni, cari esplicăm biblia prin hipnotism, o'un cuvânt suntem o rasă, lipsită de spirit, o rasă lacomă.

— Nu de aceea, răspunde domnul zimbînd, ci pentru-că trei legături sunt cari pot stîrni în noi simpatia cătră deapropo: înțelegerea inimii, concordanța simțămintelor și armonia sufletului, — a acelui suflet, care în deapropoale nostru numai rar ni-se deschide, așa pe cum este cu adevărat.

Frumoșă, eleganta damă rise: „Ce ar dice lumea, domnule, dacă eu mi-aș câștiga acum, după teoria d-vostre, un amic al inimii, al simțămintelor și al sufletului?”

— Ați fi de trei ori de invidiat, răspunde domnul; și ați scăpa de foarte multe desamăgiri.

— Cum așa? întrebă ea curiosă.

— Să mă esplic prin o pildă. Aveam în corpul diplomatic un amic, cu care trăiam în perfectă armonie. Ne țineam reciproc amici indispensabili. Într'o zi mi aduseră acasă, împușcat, pe unicul meu fiu. Amicul mă consolă, adevărat, dér cu o privire și stringere de mână de tot rece,

pe când alții pe cari nu-i numărăm între intimii mei, în momentul acesta mi-se apropiară. Și pe lângă toate astea sufletesce numai el îmi putea fi amic

— Așader un om nu ne pôte fi totul? întrebă frumoșă dămnă.

Domnul bătrân zimbînd, o amenință cu degetul. „Întrebări d'al d'astea pun de obicei numai femeile, cari iubesc, ori se transpun în vremile, când iubiau.”

— Bună sêra, baronesă! — Bună sêra, domnule! se auđi deodată o voce și se apropiă un tinăr atașat.

— Vii tocmai la timp, oa să ne esplic o teorie psihologică.

— Teorie psihologică! întrepruse atașatul rîdînd, — eu nu cunosc decât bacteriologia — și asta o aplic la stat. — Mereu descoperim bacilii noi, socialiști etc. În deosebi periculos este bacilul gospodăriei de stat...

— Pentru Dumneșeu, domnule conte, să lăsăm politica! dise tinăra dămnă rîdînd și ținîndu-se cu mâinile de urechi.

— Să vorbim așa-dér despre suflet! răspunde atașatul și se aședă lângă frumoșă dămnă. După-ce sufletul nu se pôte aședă în asilul celor fără locașuri, nu cumva d-vostre credeți în ceriș? — dise

ironic și prin asta atrase asupra-și totă atențiunea celui alt domn.

— Eu însă sperez! întrepruse acesta.

— Amendoi aveți dreptate, — dise tinăra dămnă. Eu sunt fericită, și de aceea simțesc necesitatea să cred în împărăția ceriurilor, unde să-mi pot refugia rugăciunea de mulțămită. Dér mă tem, ... că ceva nenorocire mare mi-ar puté răsturna credința acêsta.

— De pildă? întrebă atașatul.

— Să dicem de pildă, dacă ași perde pe unica mea fetiță de trei ani. Nu-i așa, domnule, d-vostre cunosceti pe scumpa mea Mignon? întrebă ea, privind cătră domnul cel bătrân.

— Da, însă...

Vrei să dici, cum aș puté deveni ateistă? Fôrte simplu. Ori pôte o mamă să ierte Atotputernicului, dacă-și vede copilul nevinovat suferind? Nu trebuie să se revolte involuntar?

— Și asta e un fel de *pièce de resistance*, copila unei vèduve frumoșe, de spirit, care n'are încă 30 de ani, întrepruse atașatul cu un ton glumeț. Nu-i așa, că fetița aceea s'a născut în Africa cu ocaziunea unei călătorii împrejurul pământului? Avu ca naș pe un prinț brunet.

Nu vreau să incasseze dări. Re-
prezentanțele orașelor *Deșeu, Zeldu, Haj-*
duszobozlo și Mezőtur, au hotărât să re-
fuză încassarea dărilor directe.

„Los von Ungarn.“ În Austria se
întinde tot mai mult mișcarea pentru se-
pararea de Ungaria. Grupul *Wolf* din par-
tidul radical german a ținut alaltăieri o
conferență bine cercetată în care s'a votat
o moțiune, prin care grupul ia asupra-și
angajamentul de a desfășura cea mai
mare agitație pentru *separarea Austriei*
de Ungaria.

Partidul liberal a ținut ieri confe-
rență. *Ivanka* a făcut propunerea, ca să
se aleagă o comisiune, care să elaboreze
un proiect de program, pe care să-l des-
bată partidul. Propunerea s'a primit. —
Contele *Apponyi* a anunțat, că în ședința
de azi, Marți, a dietei, probabil că opo-
ziția va aduce în discuțiune ordinul din
Chlopy.

Partidul independist încă a ținut
ieri conferență. *Barabas* a declarat, că-și
va rectifica espreșiunile ce le-a folosit în
ședința de Joi la adresa *Coronei*. *Polonyi*,
Olay și *Reich* au atacat atitudinea contelui
Apponyi, din care reiese, că el ar fi sluga
plecată a lui *Hedervary*.

Probleme economice și sociale.

Un cas de nenorocire ivit în familie,
m'a făcut ca de astă-dată să renunț la vi-
legiatura îndatinată, de la *Dérste-Nou-*
Réshov și alte localități submuntenne din
Téra-Bârsei, și să-mi transpun domiciliul
de vară mai departe în lăuntru *Ardélului*
spre centrul lui — pe malurile *Secașului*
și ale *Mureșului*. Cu intențiunea hotărâtă
de a părăsi și acea regiune cât mai curând
posibil plecaser de acasă, și numai cu
greu mă putui despărți de ea după 7 sêp-
tămâni de zile. Azi pot spune, că în est
an am petrecut o vară pe cât de frumoasă,
pe atât de atragătoare și bogată în impresi-
uni și învățăminte de tot felul. Pote că
ar fi bine și salutar și pentru persoana și
pentru punga „celor din țără“, decât s'ar
rătăci și alții ca și mine mai departe în
Ardeal, decât numai în comunele din *Téra*
Bârsei.

Voiu căuta să schitez aici câte-va din
aceste impresii și învățăminte, cari pote
să ofere și altora vr'un interes și folos
ore-care. Și cum se nu te captiveze și țină
pe loo o regiune pe cât de variată, pe
atât de bine populată și cultivată cu tot
felul de producțiuni, și unde nu există sê-
răcie, ér poporul nostru de acolo se află
în condițiuni relativ mai favorabile, de-

Er acum bucelele aurii ale micuței și
ochii-i negri, ca funinginea, fac un con-
trast admirabil cu tipul de sud al mamei.

— Și pe îngerașul meu îl numesc
pièce de resistance? răspunse indignată fru-
mósa damă. Pentru asta te pedepsesc.
domnule, te rog să-mi dai brațul. Trăsura
mă așteptă.

— Cum? Mă pedepsesc, că dispari
de la fața mea? Esiléză-mă mai bine și
pe mine în trăsura d-tale unde să șed
lângă mine, ca cel mai frumos detectiv.
Er acasă în salon osêndesce-mă la ceai
și prăjituri.

— Fie, răspunse cu vioiciune tână
domnă, dér să fi pregătit, că am să te
tratez după merit.

Câte-va stringeri de mână și închi-
nări, apoi omul bêtrân se reîntorce în
salon, ér pârșea tânără cobóră pe scări.

Când fata din casă luă blana de pe
umerii frumoșei sale stăpâne, acêsta o
întrebă, cam distrată: „Dorme Mignon?“
— „Micuța nu dorme, are fierbințeli“ — fu
răspunsul.

— Are fierbințeli? întrebă tână
domnă, întâiu cu nerăbdare, apoi cu în-
grijire și temere tot mai mare. „Pardon,
îndată mă voi întorce“, dîse domna cătră
óspele sêu, și eși.

cât ori unde, și trăiesce în bună armonie
și cu națiunile conlocuitoare? Și care Ro-
mân ore ar rămân indiferente și nu ar
simți o adencă mulțumire sufletescă, asis-
tând bunădôră la serviciul divin în vre-
una din bisericile românesce din *Sebeșiu*
— arhipline de ómeni, când veți la ei
un popor chipeș și bine nutrit, curățel îm-
brăcat, ér la femei un port din ce în ce
mai variat și mai pitoresc — și tot pro-
duse ale industriei de casă?! Apoi eșind
din biserică, fie-care se îndreptă spre ale
sale — nu gem cărciumele *Dumineoile*
de lume, ca la noi — căci ómenii acêstia
sunt ocupați ca furnicile și nu au nici
vreme, nici bani de pierdut în cărciumă.
In di de lucru și în tóte manifestațiunile
vieții dîlnice îi veți pe ei progresând și
în deplină expansiune.

Nici ei nu au pământ de hrană în
parte în de ajuns pentru trebuințele ca-
sei lor; muncesc și ei în parte în dijmă,
fac și dau roșfeturi pe cari dênșii o nu-
mesc *mită* sêu zile de clacă și pogóne
desêvârșite, muncesc și cu diua și în
bani, dér muncesc și progreséză din an
în an. Apoi mulți dintre dênșii se înde-
letnicesc și cu meseriile binișor și în
unele meserii au obținut frumoșe re-
sultate. Inșe principalul lor izvor de venit
și câștig sunt viile până acum încă în
ființă. Cei mai mulți *Români* se susțin din
și după vii.

În apropiere este un însemnat centru
și cel mai vechiu focar de lumină și cul-
tură românescă, și mai multe domenii și
moșii mari românesce—ca o abatere de la
regula generală, de a vedé și găsi numai
mica proprietate și cea mijlocie în stăpâ-
nirea *Românilor* de peste munți. Nu se
găsesc aci frumoșe diverse fundațiuni ro-
mânesce ale așa dișei „*Mâna mórtă*“ cu
frumoșe proprietăți rurale, cari în definitiv
servesc același scop al culturai și civili-
zațiunei nêmului românesc!

Deci un focar și un imbold mai mult
pe calea progresului, a culturai și bună-
stărei materiale.

Regiunea înșă-și este pe cât de pi-
torescă, pe atât de variată și productivă
— și mai pe sus de tóte bine populată,
preserată cu sate, têrguri și orașele. Te-
renul peste tot este accidentat și mic și
mari coline, déluri și gruiuri, munții *Sebe-*
șului sunt numai mijloc. Munții apusenți
se ridică îndată dincolo de *Mureș*. Car-
pații abia se observă când aerul este lim-
pede. Aci se împreună și îmbucă princi-
palele cursuri mari de apă din *Transilva-*
nia: *Sebeșul* cu *Secașul-Târnavele* etc. cari
tóte se varsă în *Mureș* și unele din ele
forméză în parte importante artere de
transport și comunicațiune.

Clima este cea mai dulce din întrêga
Transilvania. Crivêțul rar se simte, mai

Trecu minută după minută. Tînêrul
atașat rămase singur... In sfîrșit după un
timp mai îndelungat se reîntorce dómna.
Era sdrobotită.

— „Fetița e bolnavă, are fierbințeli și
nici nu mă cunósce“, dîse ea și se aruncă
desperată pe divan. Apoi dîse atașatului:
„Alérgă, conte — trimite-mi un medic, de
încredere!“

Tînêrul se ridică rece și dîse: „Re-
gret, dómna, dér trebuie să merg încă în
astă-sêră la palatul ambasadei unde șeful
meu dă un bal. Voiu trimite înșe pe la-
cheul meu. La revedere!“

Tînăra dómna privi după el. In mo-
mentul acesta regreta mult formalitatea
asta corectă. Inainte cu câteva minute se
închipuia una eu el, ér acum o pârșii în
durerea sa.

Ea se întorse la bolnavă. Preschimbă
haina de bal cu alta de casă și se aședă
lângă pătuț. Fetița o împinse, mușcând
mânile mamei, pe cari altă-dată le săruta.
In gróznica ei fierbințelă bucelele-i aurii se
lipiră de frunte. De-odată stă dréptă în
sus și cu prevederea, proprie la copii, strigă:
„Mamă, eu vreau să merg în cimiter —
la tata!“

(Va urma).

des suflă austrul, vântul de vest, a căru
tărie se frânge de dese deluri; munții
Șebeșului nu păstrează zăpada până în *Iulie*
și *August* ca ai *Bârsei* și *Făgărașului*, ca
să arunce bruma de timpuriu și înghețuri
târzii. Influența și efectul ei se ved și re-
simit la fie-care pas, în mulțimea de pod-
gorii, tóte de calitate superióră, în grădi-
nile cele multe cu pometurii alese, între
cari mulți persici, caisul, pomul propriu
al stepei, nu prea reușesc, în pădurile lui
se ivesce cerul și gârnetele, stejari proprii
României și șesului *Ungariei*, și cari în
partea de sus a *Transilvaniei* nici după
nume nu sunt cunoscuți, aici se ivesc
érašii, deși cam rar. Grădinile de pomi au
róde admirabile, ér mêrul pătuț, regele
fructelor *transilvane*, aici are 4 varietăți
deosebite și pomicultura ar puté să fie
ramura principală de venit și esport a
regiunei.

Pădurii sunt mulțisóre, deși nu prea
conservate, dér sunt și multe ponóre și
déluri sterile neocupate, a căror proprie-
tari, póte nu le știu, și nici că le cunosc,
cu tot cadastrul și cartea funduară, și cari
de multe ori ar da admirabile grădini de
pomi roditori, vii și dumbrăvi. Este deci
încă loc de ocupat și de cultivat și între
Români, ca și loc de expansiune acasă, și
nu avem trebuință neapărută să apucăm
numai decât drumul *Americeii*!

Aci se ved și cunosc mai bine efec-
tele și influența binefăcătoare a proprietății
și culturai mari și vechi asupra proprie-
tății mici și care n'ar fi bine să dispară
din mijlocul poporului nostru.

Se cunosc înșe îndată și efectele cul-
turai noue, influența tehnicei și sciinței
agricole moderne, prin sêvîrșirea comas-
sării, ameliorarea vitelor și tuturor ani-
malelor domestice, lucrarea mai ușóră și
mai sistematică a pământului, rêsbierea lui
cu plugul și gunoiul, cum nu a fost nici
când mai înainte etc. etc., de care înșe
durere, poporul nostru nu a prea profitat,
ba, cu tóte efectele și rezultatele vêdute
și obținute de alții, nici că s'a împrietenit
cel puțin cu ele; ci se opune cu îndêr-
țnicie și obstinație la ele și care renitență,
în definitiv numai în detrimentul lui va
ieși, căci streinii vor progresa, ér el va
rémâné staționar.

(Va urma.)

Ce s'a întâmplat în Viena?

Unui diar maghiar i-se anunță urmă-
torele din Viena:

Ministrul president *Koerber* a avut
n diua de *Duminecă* o audiență la Curte.
După audiență ministrul convorbind cu
mai mulți politiciani, n'a tăinuit, că con-
tele *Khuen Hedervary*, care fusese pri-
mit de *Maj*. Sa, a ajuns în pozițiune ne-
plăcută față cu partidele maghiare din
causa declarațiunilor ce le-a făcut el (*Koer-*
ber) în „*Reichsrath*“.

Despre lucrul acesta s'a tractat și
în audiențele de *Duminecă* și se dîce, că
Maj. Sa a dat din nou dreptate lui *Ko-*
erber.

Koerber s'ar fi spus mai departe, că tot
ce a declarat el în „*Reichsrath*“ în inte-
resul unității armatei și pentru paralisa-
rea tendințelor disolvante, au corespons
întru tóte intențiunilor corónei. Prin ur-
mare el nu s'a amestecat direct în aface-
rile interne ale *Ungariei*, ci a spus lucruri
pe cari era dator să le spună în situația
dată.

Aceeași informațiune adauge, că în
ce privește programul militar al lui *He-*
dervary, el nu va depăși măsura concesiu-
nilor cunoscute până acum. Adecă se vor
da concesionile făgăduite de *Szell* și *He-*
dervary în diferite rânduri în dieta.

Diarele unguresce reproducând acêstă
informațiune, o comentéză în sensul, că
Hedervary a suferit un nou fiasco față cu
Koerber.

În astfel de împrejurări într'adevăr
interesant a-se soi, ce fel de program mi-
litar își va croi partidul liberal și gu-
vernul.

SCIRILE DILEI.

— 16 Septembrie v.

Soldatii demonstrați pedepsiti. In
cercetările, ce s'au făcut asupra demon-
strațiunilor inscenate de câți-va soldați
din reg. de inf. Nr. 2 din *Brașov*, nu s'a
constat, — cum se svonise, — că ar fi
luat parte și soldați din reg. Nr. 50. Până
acuma sunt arestați 12 soldați de la reg.
Nr. 2 (toți *Maghiari*), dintre cari 3 sunt
pedepsiti cu închisóre de câte 8 luni,
unul a fost liberat, ér 6 sunt încă sub
cercetare.

De la „Asociațiune“. Sâmbătă la
ora 4 p. m. comitetul „Asociațiunii“ a ți-
nut ședință. Dăm din obiectele pertra-
tate următorul: Se presentéză ofertul ar-
hitectului *G. Maetz* pentru zidirea mu-
seului național în partea dinspre parcul
Zoldis a grădinei disponibile. D-l *Maetz*
se angajéză a clădi și museul cu o redu-
cere tot de 15% de la suma devisului.
Intocmirea pentru încăldirea centrală, pen-
tru boltirea salei mari după sistemul *Ra-*
bitz și sculptarea figurilor în petró se vor
da separat direct în întreprindere. — Ast-
fel ambele edificii ale „Asociațiunii“ se vor
clădi de-odată, — decât magistratul va
dispune urgenta rumpere a zidului de
lângă parc. — Biroul se autoriséză a in-
terveni în acest sens. („T. R.“)

Recruți voluntari. Din *Sibiu* se
scrie, că acolo se presentă mereu feciori
de bună voie ca să fie recrutați. Așa de
la 23 Septembrie încóce au fost recrutați
14 inși, între cari și câți-va *Români*. Pen-
tru zilele proxime se așteptă mai mulți.
Asemenea presentări voluntare se fac și
în *Brașov* și în alte orașe.

Acusare de crimen laesae. Procu-
ratura regescă din *Tîrgul-Murêșului* a
pus sub acuză pentru crima de laesa
maiestate pe candidatul de avocat *Nagy*
György din *Sân-Georgiul Treiscaunelor*,
pentru o poezie „patriotică“ declamată în
5 Aprilie a. c. în adunarea de protestare
contra proiectelor militare, ținută în ca-
pitala scaunului sêcuesc. In poezia încrim-
inată se dîce între altele: „Nu e decât
o batjocurare a libertății nóstre cât timp
arme nóstre stau sub comanda nemțescă
și înaintăm în focul luptelor și sgomotul
rêsboiului sub sdrênța négră-galbină. Ist-
toria maghiară nu cunósce decât rege
maghiar; pe numele împêratului pot să
jure cei de dincolo, dér flăcăului maghiar
să nu-i murdărescă buzele curate cu un
ast-fel de jurământ“.

— De aceeași crimă a fost acu-
sat tot candidatul *Nagy* pentru cuprinsul
revoluționar al placatelor, cu care a fost
convocat meetingul din 8 August a. c.,
care avea să voteze încredere deputatu-
lui independist al *Sân-Georgiului*. Cu apê-
rarea acusatului s'a angajat *kossuthistul*
Barabas Béla, căruia numai zilele trecute
i-s'a votat reprobare protocolară în dieta
ungurescă tot pentru ofensă adusă per-
sónei *Maiestății Sale*. — Și-a găsit omul
care să-l apere.

Bătăie cu râniri. Diarul „*Kr. Ztg.*“
aduce scirea, că în restaurantul „*New-*
York“ petreceau alaltăieri nópte nisce ti-
neri sași cu lăutari și cântece nemțesci.
Restauratorul a diș se nu se cânte nemțesce
și a dat unui dintre tineri o palmă. Scu-
lându-se numiții tineri să aplice restaura-
torului corecțiunea ouvenită, acesta scóse
un cuțit și rânii pe doi din ei. Ei se află
acum la spital. N'a trecut înșe 12 ore de
la apariția scirei în „*Kr. Ztg.*“ și vine
„*Br. L.*“ cu o desmintire presentând lucruri
cu totul altfel. După fóia maghiară
„*Kr. Ztg.*“ a fost inspirat de sentimente
antisemite față cu restauratorul evreu,
căci după el lucrurile s'au petrecut din con-
tră: tinerii sași au făcut gălăgie, restaura-
torul a alergat după el și atacându-l el
s'a apêrat cu briceagul...

Din *Erlangen* (*Bavaria*) primim de
la d-l *Benno Müller* cand. iur. abonamen-
tul pentru „*Gazeta*“ de *Duminecă* împreună

cu următoarele rânduri scrise pe cuponul mandatului poștal:

Mult onorate domnule!

Trămite-mi numerii de Duminecă, până că banul e finit (vrea să dică: până se va termina abonamentul — Red.) Eu am cetit già (ital = deja. — Red.) „Gaz. Transilvaniei“ mai înainte și voesc să repezeze.

Un Neamt, care iubesc
limba românească.

Precum se vede, d-l Müller a învățat românește — binișor — numai din leotură și gramatică.

Congres italian pentru Trent și Triest. La Teine (Italia) s'a deschis un congres în favoarea Trentului și Triestului (ținuturi italiene stăpânite de Austria). La deschiderea congresului se afla foarte multă lume. Ricciotti Garibaldi a vorbit în sens iredentist, în aclamațiunile însuflețite ale asistentilor.

Din Noeric i-se scrie diarulul „Kr. Ztg.“ o corespondență, din care estragem următoarele:

„La târgul din Alțina s'au cumpărat multe vite și s'au transportat departe, intrând în schimb în buzunarele noastre frumoase parale. Avem încă în văile și munții noștri destulă erbă și ar trebui să nici nu negândim la America, numai de lux de rachi, de dracul și de jidovi de ne-am pute scăpa. Căci pe când în timp de zece ani doi jidovi zidesc case cu etaje, în același timp zece gospodării țărănești se duc pe copcă. Inul și cânepa au dat bună recoltă, dăr nunte nu se prea pot face din pricina d-lor Kossuth et comp.

„Concetățenii noștri români din Noeric au avut zilele acestea mare jale în urma trecerei dintre cei vii a protopopului lor *Moldovanu*, care a fost om harnic și folositor și în cercurile noastre. Numai de ar găsi un vrednic urmaș...”

Congresul păcii de la Ronen. Marția trecută s'a deschis la Rouen, al 12-lea congres universal al păcii sub președinția de onoare a președintelui Republicii. După ce s'a cetit raportul asupra evenimentelor anului privitor la război și pace, de către *Elie Ducommun*, laureat al premiului Nobel, s'a discutat o propunere engleză asupra limitării armamentelor și regulamentarea dreptului de apărare. Apoi într-o întrunire specială a delegaților franceși și engleși, la care a luat parte și Camera de comerț din Havre, s'a elaborat un tractat de arbitragiu franco-engles. Caracteristica acestui congres e numărul crescând de adesiuni a diverselor societăți, care n'au pacea ca scop special ast-fel: Cooperative, trade-unions, bursele muncii, syndicate și diferite grupări politice. Printre cele mai importante se citează Liga învățământului, care este o federațiune de 3000 societăți, și de comitetul executiv al partidului republican și radical socialist. Congresul se va termina prin serbări la Havre și printr'un banquet, care va fi presădit de către d-l Trouillot, ministru de comerț.

Adunările de controlă în comitatul Sibiiu pentru rezerviștii armatei comune se vor ține din 14 până în 26 Oct. Anume pentru orașul Sibiiu în 21 Oct. pentru orașul Sebeșul-săseșc în 26 Oct.; pentru pretura Sibiiului în 16, 17, 19 și 20 Octomvrie; pentru pretura Sebeșului în 23 și 24 Octomvrie; pentru pretura Mercurei în 19, 20 și 21 Octomvrie; pentru pretura Săliștei în 15 Octomvrie; pentru pretura Noericului în 16 Octomvrie.

Falsificatori de bani. În ziua de 25 Septemvrie poliția din Clușiu a pus mâna pe doi falsificatori de bani tocmai în momentul, când erau să-și scotă bilete de tren. Falsificatorii se numesc: *Tóder Băraș* din Valcău și *George Trifu* din Giurcuța. S'au găsit la ei o cantitate mare de instrumente pentru fabricarea banilor, precum și monede false de 5 corone și 1 florin. Ei au fost arestați imediat. Se crede, că fac parte dintr'o societate mai mare de falsificatori.

Luptă între socialiști și clericali în Franța. La Hennebont au izbucnit foarte mari disordine. Pe când o proce-

siune religioasă străbătea stradele, vre-o mie de anti-clericali, lucrători metalurgici, cu steag roșu, au fluert procesiunea și au bombardat-o cu pietri. S'au produs încăerări. Mulți inși au fost răniți. Credincioșii au fost asediați în biserică de anti-clericali. Ferestrele bisericii au fost sparte cu pietri. Au urmat nouă încăerări și au fost rănite alte persoane. Au trebuit să intervină trupele pentru-ca să potolască disordinele.

Recunoșterea naționalității sârbe în Macedonia. Generalul *Gruici*, ministrul Serbiei la Constantinopol, comunică guvernului, că Sultanul a semnat iradéua prin care se recunoște naționalitatea sârba din Macedonia.

Delegați macedonenii în Rusia. Diarele rusești publică scirea, că delegații emigranților macedonenii și ai organizației macedonene, profesorii *Miletici* și *Georgew*, au sosit acolo și s'au prezentat la ministrul afacerilor străine. Scopul lor principal este de a organiza o mișcare pentru a se veni în ajutorul populației pacifice din Macedonia. Delegații voiesc a obține încuviințarea de a se trimite ajutoare prin consulii puterilor. Delegații au intenția de a merge la Londra și Paris în același scop.

Un emisar al lui Sarafoff arestat în Ungaria. La Becicherecul-mare a fost arestat un anume *Milan Nikolaevici*, emisar al lui *Boris Sarafoff*, care se încerca să angajeze Bulgarii pentru a lupta în Macedonia. S'au găsit la el scrisori și fotografii d'ale lui *Sarafoff*.

Ofițeri germani contra masacrațiilor sârbi. Generalul *Magdalenici*, despre care se dice, că a organizat ultimul complot contra masacrațiilor, a primit de la ofițerii germani din Postdam o carte poștală, în care se scrie: „Trăescă valoroșii ofițeri! Jos masacrațiile!”

Cea mai mare celeritate, ce s'a putut ajunge până acum prin mișcare mecanică, e cea ajunsă acum în decursul experiențelor făcute cu un tren electric pe linia ferată dintre *Marienfeld* și *Zossen* (Germania). Experiențele s'au început cu o celeritate de 140 kilometri pe oră, care s'a potențat până la celeritatea de 165—167 km. Acastă celeritate (46½ m. pe secundă) e cea mai mare, la care s'a putut ajunge până acum pe cale mecanică. Chiar și cea mai mare vijelie ce s'a observat până acum pe mare, înainteză cu celeritate de 44 m. pe secundă.

Teatru german. Sâmbătă în 3 Octomvrie, trupa *Bauer* își va începe reprezentațiunile în Brașov cu un ansamblu din cele mai alese. Numărul abonamentelor este de 40 (20 cu păreche și 20 fără păreche.) Cassa teatrului este deschisă de la 9—12 a. m. și de la 3—5 p. m.

Din ținutul Năsăudului.

— Septemvrie 1903.

Era și de sărbătoare când plecaiu cu căruța de la Năsăud spre Marmația. Drumul ducea prin comuna *Telciu*, care se află aproape de granița către *Marmația*. E o fugă bunicică din Năsăud până în *Telciu*, cale de vre-o 22 chilometri. Caii fiind oboșiți, poposirăm puțin în *Telciu* la jupânul *Itzig*, care se află cu dughena lui chiar în centrul comunei.

Mă apucase și fómnea. Scot merindea din straiță și lângă un pahar de bere de tot rea și caldă, mănânc cu poftă câte-va bucături, apoi privind de pe ferestra jupânului la ruinele, ce stau vis-à-vis de mine, mă interez din ce în ce mai mult, ca să știu istoricul acestei catastrofe fatale și rușinosă pentru *Telcenii*.

Curios de a ști totul, ies din casa jupânului și prin ușa cimiteriului de la biserică mă apropiu de ruinele bisericii celei noue. Te apucă fiori, inima și-se umple de jale când privești aceste ruine, ce acoper munca de 80 mii corone — după cum mi-s'a spus — a bietului *Telcean*. Numai lăuda poți buna intențiune și harni-

cia *Telcenilor*, cari au avut cugetul de a face o casă așa de pompoasă lui *Dumneșu*.

O clădire ar fi fost acéta din cele mai frumoșe, câte le posed România din țără la noi, decât s'ar fi putut duce la sfârșit. Ea ar fi făcut cinste și unui oraș mare.

Interesându-mă mai de-aprope, mă apropiu de un om, ce sta și privia după mine cum mă uitam curios când la ruinele în apropierea cărora eram, când la palatul ce stă în față de aceste ruine. Il agrăesc: — *Bade*, ce casă e acéta, ce se clădesce aici cu etagiu? E școlă de stat, care o clădesce comuna pe spesele ei. E un adevărat palat, care poate înfrumșea și un oraș mai mare.

Vădend că omul cu care vorbesc e un om deștept și face parte din curăția bisericească, stătuui de vorbă cu el.

— Unde vă este școlă confesională? — Acolo! fu răspunsul, arătând spre un edificiu nu departe de biserică în o stradă laterală, ce numai a școlă nu sémână. Mi spuse omul mai departe, că senatul bisericesc a hotărît, ca să edifice școlă confesională vis-à-vis de ruinele bisericii celei noue, chiar în centrul comunei; imi spuse apoi, că tot senatul a hotărît să demoleze zidurile ruinate și să se apuce din nou de clădirea bisericii. Din conversarea avută cu acest om m'am convins, că în *Telciu* este o partidă, care nisuesce din toate puterile a repara rușinea cauzată prin surparea edificiului celui nou și a alina durerea credincioșilor, cauzată prin acest mare desastru.

Dăr durere, a trebuit să aud din gura *Telcenilor*, că preoții de acolo nu se află la culmea misiunii lor. Părintele *Grigore* de pildă o mână tot pe struna cea veche. El n'are alte gânduri mai mari, decât să facă gheșefturi, punându-se în companie cu jidovimea pentru a exploata lemne de tot soiul din pădurile comunei. Am audit lucruri, cari m'au mâhnit. A trebuit să le dau credemnt, pentru-că cele comunicate au fost aprobate de o mulțime de ómenii, ce se adunase în jurul meu. Am întrebat, că nu este în *Telciu* nici un om, care să pună capăt abuzurilor?

Decă *Telcenii* au știut sacrificia sute de mii corone spre scopuri bune și salutare, de ce se suferă bóla de care se infecteză tot mai mult generația presentă? De ce nu comunică dorul lor păstorilor sufletesci mai mari, autorităților bisericesci mai înalte, dorul de a avé în fruntea lor un harnic și conscientios conducător sufletesc, care prin împlinirea cu sfințenie a datoriiilor sale, să premergă cu exemplul și să-l conducă la bine și fericire? Să nu știe Reverendissimul domn vicar din *Năsăud* durerea lor? Să nu aște leac spre a-le vindeca durerea? Să nu știe autoritatea supremă bisericească din *Gherla*, P. S. Sa episcopul, că acolo e o rană, care cangrenéză de mult și trebuie vindecată până încă nu e târziu?

Atât de-ocamdată, în speranța, că în curend voiți pute spune ceva mai bun din viața publică a acestei puternice comune românești locuită de 3000 suflete.

Călător.

NECROLOG. *Petru Șerban*, proprietar mare în *Sântohalma*, membru virilist al comitatului *Hunedóra* etc. etc. după un morb greu astăzi la órele 4 dimineața, în etate de 39 ani și al 17-lea al fericitei căsătorii și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale iubitorului defunct, după celebrarea ritualelor bisericesci *Duminecă* în 27 Septemvrie n. a. c. la órele 3 post m, se vor așeza spre repaus etern în cimiteriul gr. or. din *Sântohalma*. *Sântohalma* în 26 Septemvrie n. 1903. Aneta Șerban soție, Aurelia Șerban fiică, Leonida Șerban, cumnată *Tovie Popa*, paroch, *Rosa Popa* socii. Fie-i țărîna ușoră și memoria binecuvântată!

ULTIME SCIRI.

Viena, 28 Septemvrie Camera seniorilor austriaci a debătut în ședința de adi proiectul de recruți pri-

mit de cameră. Cu ocaziunea acéta prinții *Lichtenstein*, *Anespery* și alții au apărut unitatea armatei.

Budapesta, 28 Septemvrie. În congregația comitatului *Heves*, ținută azi, s'a votat unanim hotărîrea ca ordinul ministrului *Hedervary* în afacerea încassării dărilor să fie declarat de ilegal și toate satele și orașele de pe teritoriul comitatului să fie strict oprite a încassa contribuțiuni.

Constantinopol, 28 Septemvrie. Ambasadorii marilor puteri au cerut formal Porții, ca să retragă trupele din Macedonia. Turcia a refuzat. Ea a ordonat, dimpotrivă, mobilizarea de trupe noue în *Anatolia*, destinate a fi aduse de urgențe în Macedonia.

Diverse.

Bărbat magar. Vice consulul engles din *Ueskueb* e cunoscut pentru generositatea și bunătatea lui de inimă. *Macedonenii* de acolo profită mult de acastă bunătate.

Intr'o zi s'au dus la densus șapte femei și plângend i-au povestit, cum le devastaseră Turcii casa și se rugară să le ajute. Consulul băgă mâna în buzunar și dadu la fie care câte 5 piastri.

A doua zi s'au dus la consul o altă femeie, care avea cu densus un pachet.

Ea a povestit, că Turcii îi uciseră bărbatul, așa că era cufundată în cea mai mare miserie, împreună cu cei opt copii ai săi. Ca să dovedescă, că spune adevărul, arată pachetul în care se află ósele bărbatului ucis.

Consulul fu foarte tare înduioșat și se pregătea deja să-i dea un frumos ajutor, când întră în prietin al lui, un negustor german. Consulul îi spuse:

— Veți pe acastă femeie, e constrinsă, ca să cêră de pomană ducend sub braț ósele bărbatului ei. Sunt lucruri îngrozitoare.

— Nu sunt hirurg, dăr totuși pot jura că ósele astea sunt de magar, ér nu de om.

Englesul se infuriă. Luă ósele și înhătând pe femeie de cêfă, o dadu pe ușe afară împreună cu rămășițele soțului ei.

Literatură.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra scrierei de curend apărute a d-lui prof. *N. Sulică*: *Noțiuni generale din istoria literaturii romane* (latine), singura scriere competentă de felul acesta la noi, cuprinsă într'o clară și frumoasă limbă românească. Cartea apărută în editura librăriei *N. I. Ciurcu* (prețul 2 corone), o pot ceti cu folos toți iubitorii de înaintare.

A apărut „*Almanachul*” societății „*Petru Maior*” *Budapesta* 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8º cu 144 pagini. Prețul 4 corone. Se află de vânzare la *Tipografia A. Mureșianu* cu prețul indicat, plus 35 bani porto.

POSTA REDACȚIUNELI.

E. Ch. — „*Lumina*” scrisă în stil avîntat, poetic se va pute publica ca articol ocașional, eventual la foileton în săptămâna patimilor.

Insomnia e eschisă. Decă veți folosi crucea duplă electro-magnetică R. B. nr. 86967, inventată de d-l *Albert Müller* (*Budapesta* V *Vadász* u. 42/AE.) precum dovedesce și următoarea epistolă: Prea stimate d-le *Müller*! Mai când era am comandat de la d-vóstră crucea duplă electro-magn. pe séma cumnatului meu *Carol Weber*, asupra căruia a avut un astfel de efect, că după întrebunțare de câteva zile, bolnavul s'a simțit cu mult mai bine respirațiunea i-s'a ușurat și insomnia a dispărut cu totul. Convingendu-mă și eu de efectul salutar al crucei d-vóstră, te rog trimete-mi atât pentru mine, cât și pentru soția mea câte un exemplar. *Budafalva* 1901 *Februarie* 19. Cu distincșă stimă: *Matei Schrei*.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop**

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“, dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“), de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În iarna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea această și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să poată fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-déna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei ocole de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Scrieri istorice.

Memorii din 1848-49 de Vas. Măldarov, fost prefect al Legiunei III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiț, Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparand al din Blășiț.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger la reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea moralmentului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, epelul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d. Dr. Amos Franciscin cauza fondului pentru monumentului Iancu. Prețul este 1 corônă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Vitêzul“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani, plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei noue cărți, ce d-l Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și meritul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traduce-re de Teodor V. Păcășan. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura această, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Țeranul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto.)

Mândăstirea Putna în Bucovina de Iracolie Porumbescu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Cărți de rugăciuni și predici.

Micul mărgăritar sufletesc, cărțicioșă de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude intru onôrea Preacuratei Feciere Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fia-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto)

Predici pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile românesco din numărôsele sale scieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. porto.)

Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christe. Conține predici dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvântări bisericesci pre sărbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

Cuvântări funebrele și iertăciuni din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II preț. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud tradusă din originalul francez de Iacob N. colescu, editura lui Dr. E. Dăianu. Timișôra 1895. O cărțicioșă de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corône (plus 10 bani porto.)

„Cuvântări bisericesci de Massillon“ traduse din originalul francez de Ioan Genț protopop gr.-cat. român al di-cesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator ecleziastic francez. Predicile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc *resăriten*, și fie-care este pusă la acea Duminică sau sărbătoare, cu a cărei evanghelie se potrivește predica. Un volum elegant de peste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbaj al. — Prețul 5 corône (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Mama sfântului Augustin de Emil Bougaud, traduce-re de Salba. Editura d-ului prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia archidiecezană din Blășiț. Cartea are 31 ocole de tipar (600 pagini) și este fructul ostenelelor unor laboroși studenți în teologie dela universitatea a dia Buapesta Cuvântul „Salba ne reamintesc societatea literară cu același nume a teologilor din seminarul desființat „S-ta Barbara“ din Viena. cărei societăți îi mulțumim publicarea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare a lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificătoare în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Prețul unui exemplar legat elegant în pânză este 4 corône (+ 30 b. porto.) Un exemplar broșat 3 corône (+ 30 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Sept. n. 1903

Renta ung. de aur 4%	117.80
Renta de corône ung. 4%	97.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.70
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	96.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	96.65
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.80
Bonuri rurale croate-slavone	96.65
Impr. ung. cu premii	200.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	153.50
Renta de hârtie austr.	99.85
Renta de argint austr.	99.75
Renta de aur austr.	119.50
Rente de corône austr. 4%	99.85
Losuri din 1860.	152.40
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.72
Acții de-ale Băncei ung. de credit	709.—

Acții de-ale Băncei austr. de credit	646.25
Napoleoniori	19.03
Mărci imperiale germane	117.32 1/2
London vista	239.22 1/2
Paris vista	94.95
Note italiene	95.05

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Sept. n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.96	Vënd.	19.—
Argint român.	18.84	„	18.92
Napoleoniori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesco	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.10	„	117.50
Lire turcesco	21.50	„	21.60
Seris fonc. Albina 5%	101.—	„	101.25

Se caută în condițiuni favorabile aquisiteuri. Brașov, Str. Orfanilor 4.

ANUNCIURI (insertiuni și reclame.) sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anouiu mai mult de odată se face scădământ care creșce cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Nr. 14627-1903. **PUBLICAȚIUNE.** În nees cu publicațiunea acestui oficiu dto 22 August a c. Nr. 13671-1903 prin această se aduce la cunoscința publică, că în sensul §-ului 3 al statutului pentru hornari ai orașului Brassó aprobat de autoritatea mai înaltă, cu începere dela 1-a Oct. a. c. s'au denumit ca hornari de cerc: Pentru cercul I. Andreas Wetzel, II. Friederic Greger, III. Ioan Guțer, IV. Ludwig Neth, V. Francisc Rehner, VI. Francisc Komprath, VII. Dajcser Györgyné. Brassó, 23 Septemvrie 1903. 1-2.(1111) Magistratul orașenesc.

Pianino electric, care cântă dela sine, nou nouț, precum și un piano scurt sunt de vëndare cu preț ieftin. Strada Vămii nr. 7. Tot acolo se dau și lecții de piano. 3-3

TIPOGRAFIA A. Mureșianu Brașov, Têrgul Inului Nr. 30. Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijlôce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum: IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și colorii. CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE. STATUTE. FOI PERIODICE. BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE. PROGRAME ELEGANTE. BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORII. ANUNȚURI. REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri. BILANȚURI. Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in toată mărimea. TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE. PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI. Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

AVIS. Prenumerățiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și renoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni. Domnii abonenți să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou. Domnii, ce se abonéză din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arete și posta ultimă. Administr. „Gaz. Trans.“